

Uredništvo in upravištvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto . . . . . 12 K
Pol leta . . . . . 6 K
Četr leta . . . . . 3 K
Mesečno . . . . . 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 14.

Maribor, dne 5 februarja 1913.

Letnik V.

Politika velikih blokov.

Svetovna politika je vse prej, kot razveseljiva. Zgubila je ves smisel za velike, splošne, kulturne in človeško-idealne cilje in se giblje v mrklem materializmu, vsa sebična in polna nesrečne ljubosumnosti. Svetovna politika je postala politika brezobzirnega narodnega imperializma in izkoriščujočega kapitala. Ravno zato, ker je tako brez vsakega vzvišenega cilja, je tudi brutalna, grozeča. Živimo v dobi bobnečega humanizma, ko se vse topi človekoljubja, a še nikdar ni bila pripravljena za nečloveška krupelija tako velika, kakor je ravno sedaj. Javnosti se svetohlinsko pridiguje v velikih besedah o ljubezni, ki naj veže človeštvo, zahteva se najrahločutnejšega vpoštovanja osebnosti vsakega posameznika, države so pa kakor našpikane z orožjem in če se vname klanje, bodo krvaveli milijoni. Vse svečane besede o — človekoljubju, o duševni in osebni svobodi, vsa pretirana humanistična frazeologija bo pozabljena in kruta sila meča in topa bo narekovala svojo voljo. Vse to samo, ker je svetovna politika brez vsakih plemenitih principov, na povsem napačnem tiru in prežeta pogubnih stremeljenj. Pravici, poštenju, se je dalo slovo in orgije slavi nasilje močnejšega bodisi po številu, kapitalu ali laži-kulturi. Srednjemu veku se očita, da je gospodaril v tistih časih „Faustrecht.“ Mogoče, toda tako brezobzirno kot dandanes, moč še nikoli ni kraljevala nad pravico. Premotrite samo mednarodne odnose zadnjega časa, pa boste videli, kako so te besede resnične. Kaj je v zadnjem času politika trozveze in tripelentente drugega kot rivaliteta dveh sovražnih, na svoj profit računajočih sosedov-konkurentov. In kaj je trozveza? Ali ni to združitev, zasnovana v svrhu okrepitve nemškega imperializma in nemškega kapitala. Italija pri trozvezi itak ne bi ostala, če bi ne videla, da ji odpadajo bogati dobički iz konfliktov, v katere dovaja Nemčijo in Avstrijo njena nemško-tendenciozna politika. Ča odpadajo ti dobički na račun Avstrije, katero njena nespretna diplomacija zavaja vedno globokeje v grozeči prepad, je to postranskega pomena. Mehkočutnih sentimentalnosti politika ne pozna.

Bila je nekdanj povsem drugačna konstelacija

med evropskimi državami. V predmarčni dobi, ko je gospodaril Metternich s svojo sveto alianso, je vladalo med Avstrijo in Rusijo ozko prijateljstvo. Še v letu revolucije so potem ruski polki pomagali ukrotiti uporge Mažare. Nekoliko let pozneje in avstrijska politika je v popolnoma drugem tiru. V krimski vojski že najdemo Avstrije med nasprotniki Rusije. Narodnostni princip je bil že postal vodilen za politiko, in Avstrija, ki se je borila s Prusijo za hegemonijo med nemškimi državami, si je izvolila za svojo politiko nemški pravec. In od takrat datira nasprotje med Avstrijo in Rusijo. Avstrijska politika se ne more postavljati, da bi ji bila prinesla ta politika srečo. Odlična vloga, ki jo je igrala Avstrija pod Metternichom in še tudi potem, je — bila; danes smo država zelo, zelo druge vrste. Ko je nas Prusija izpodrinila iz nemške zveze in je bila nevarnost, da se zopet strezimo in naslonimo na Rusijo, je vrgel zviti Bismarck med nas in Rusijo kosti pruskega grenadirja — Balkan. Na ta način in s podčrtanjem nemških imperialističnih teženj, katerim mora služiti tudi Avstrija, se je posrečilo Nemčiji privezati Avstrijo povsem na-se. Balkan je postal kamen spodbite med Dunajem in Petrogradom in že večkrat nam je grozila krvava vojska z ruskim sosedom samo radi — Balkana.

Avstrija in Nemčija tvorita izrazit nemški blok, ki vodi svojo politiko v nasprotju s slovanskim, kateri obstoja iz Rusije in balkanskih držav in v nasprotju tudi z romanskim, Italija, kakor že omenjeno, kaj spretno lavira sem in tja, ker ji to največ nese. Ali ima Avstrija od svoje nemške blok-politike kakšno korist? Nit najmanjše! Radi nje smo si ustvarili na Balkanu sovražnike, radi nje smo v kratkem času dvakrat bili v nevarnosti grozne vojske, radi nje propada naša trgovina in industrija, radi nje so tudi notranje politične razmere vedno neznosnejše. Nemčija ima od svoje neizprosne blok-politike neizmerno korist. V Avstriji ima sigurnega zaveznika, z Rusijo tudi skrivoma koketira, tako da ima na zunaj proste roke. Zato vidimo, da njena gospodarska moč v kljub vsem krizam rapidno rase. Avstrija pa nazaduje skokoma. Za l. 1911 je bila naša zunanja trgovina pasivna za 800,000,000 K, za toliko več smo uvozili —

kot izvozili. Prijadrali smo že tako daleč, da nas je že na Balkanu prihitela Nemčija. Seveda, ona podpihuje v ozadju, a sama se ne izpostavlja, mi pa se pustimo krvavo izrabljati in igramo vlogo enfahta terribila napram Balkancem. Kolika zaslepljenost in kolika kratkovidnost merodajnih faktorjev? Mesto da bi kot nemška država iskali in našli prijateljskih vezi s slovanskimi sosedi, kar bi od nas odvrglo vse vojskine nevarnosti in bi naša trgovina in industrija imeli najlepše trge za eksportiranje, pa prinašamo neskončne žrtve nemškemu imperializmu. In vse to samo, ker je politika zapustila pota pravice in poštenja ter ji veljajo kot vrhovna načela: izkoriščanje, gospodarsko zavojevanje, ker ji je moč nad pravico.

Te dni je princ Hohenlohe v Petrogradu. Šel je tja, da je oddal carju lastnoročno pismo našega si volasega vladarja. Smatra se to kot korak za zblizanje med Dunajem in Petrogradom. Mi odkritosrčno želimo, da bi se to doseglo. Zgodi se pa to samo lahko, če se Avstrija odreče hegemonističnim težnjam nemštva. Če postavi svojo politiko na zdravo in pravično načelo enakopravnih narodov. Potem se bodo nam gotovo približale balkanske države, prenehalo bo nelepo izigravanje Rumunije in naše narodno gospodarstvo bo našlo neizčrpno zaslonbo. Blok Avstrije in Rusije, ob katerega bi se oprle mlade, procvitajoče balkanske države, bi bil za našo bodočnost gotovo največjega pomena. Napravl bi Avstrijo zopet vplivno in močno. Nemčija bi se mu mogoče tudi pridružila, toda Avstrija bi ji bila potem enakoveljavna sovrstnica, ne pa ponižna robinja imperialističnih Viljemov.

Na Češkem in pri nas.

Dalje časa kot pri nas na Stajerskem traja že obstrukcija v deželnem zboru češkem. Pri nas obstruirajo Slovenci, tam obstruirajo Nemci. Zahteve čeških Nemcev so dalekosežnejše nego naše slovenske, ker merijo na fakično delitev češke dežele. Pa saj so tudi zahteve, ki jih pri nas stavijo Slovenci, na Češkem že uresničene: deželni šolski svet je razdeljen v češko in nemško sekcijo, ravno tako deželni kulturni svet. Oba funkcionirata izborna, posebno deželni kul-

PODLISTEK.

Drečica.

(Napisal Januš Golec.)

(Dalje.)

Položil je kazalec na čelo in zagodel:

„Bodi pameten, Drečica, zakaj se mučiš? Kdaj bode pa jedel fajmošter ta kostanj? Po zimi in sedaj pa je še precej do zime. Izlušči kostanj in nesi mu prazno farje, saj stari še pogledal ne bo.“

Drugo nedeljo je že korečil Drečica, otvorjen z listnjakom, v Ivniku k župniku.

Gospod so bili zadovoljni, so pošteno plačali in ker je pohapnež še kazal od ježice opikane roke, so mu dali še par kronic napitnine.

Drečica se je muzal, češ, sedaj sem ga pa nadodlal; ah, pa kaj bi težil vest; fajmošter ima itak dovolj.

Tudi drugo nedeljo za tem je prodal Drečica kot doslej župniku polno brentico izluščenega kostanja. Mislil je slepar, da bo to vedno šlo tako naprej. Postavil je zopet tretjo nedeljo brentico pod farovž. Gospod so celo odprli tokrat okno in mu prijazno namignili, naj prinese k njim v sobo.

Drečico je sicer začela oplazovati neka zla — slutnja, pa jo je odgnal, češ, fajmošter še ni pogledal, en frakl me še čaka za povrh.

Potrkal je, se odkril in vstopil.

Gospod so mu naročili, naj v drugi sobi odloži kostanj.

Drečica je ubogal, komaj pa je izpustil kljuko, so že gospod obrnili ključ in zaklicali:

„Jokl!“

Izza drugih vrat se je prikazal hlapec, musta-čast in močan Nemeč s pasjim bičem v roki.

„Jezus, Marija!“, je zavpil Drečica in se kar z brentico vred sesedel na fla.

„Nič Jezus, Marija“, šo se mu rogali župnik,

„ampak sedaj bodeš ti znal, kedaj si goljufal župnika . . .“

Brezsrčni Jokl je zavihtel bič in po Drečici je padalo, ko bi štrjenjo pral.

Zvijal se je nesrečnež kot jež in na kolenih je prosil gospoda župnika, milosti, vendar župnik niso Jokla poprej ustavili, dokler niso našteli do dvajset.

Drečica se je komaj izplazil iz župnišča, meneč: presneti Nemeč, nikdar več me ne bodeš videl v Ivniku, pa tudi držal ne bodem več z vami.

In res, Drečica je molčal o pasji molitvici, pa tudi nikdar več ni ponavljal, da je „z Nimcami holt.“ Pasji bič mu je zopet izčistil kri in držal se je odslej kot oče Slovenca sv. Jurija na Remšniku.

II.

Drečica je opustil kostanjevo kupčijo in sedel pridno kot cek na tkalskem stoleu.

Umril je pa tedaj podružnice sv. Urbana na Radlu mežnar, in gospod župnik so ponudili to častno mesto najbližnji mu sosedu Drečici.

On da se tega tudi branil ni, ampak se je res vestno držal novega svojega poklica. Posebno še ob shodih je vse tako lepo uredil, da je župniku k srečju prirastel.

Pa saj ni bil samo kot cerkovnik in tkalec v redu, ampak tudi kot kristjan. Na njem ni bilo najti grehov, kakor: pijanosti, pretepa, ponočevanje itd. Zahajal je marljivo k službi božji in tu pa tam še kaj v farni zakristiji položil na pravo mesto.

Držal je naš Drečica za tretji križ, ko je nekega dne lezla njegova mati po lestvi na podstrežje. A nazaj grede pa je zgrešila, ker človek od zadaj nima oči, jeden klin in malo prehitro stopila na fla. Pretresla se je do dobra in zadobila precejšnje notranje poškodbe, ki so jo prikovale na bolniško posteljo. Nesrečo so prinesli k Drečicem vsi svetniki; pa privežal se je pust in Leni je prihajalo vedno slabje.

Kot skrbna mati je poklicala nekega dne, ko sta bila sama s sinom v hiši, Drečico k sebi, rekoč: „Drečica moj, sam vidiš, da ne bom več dolgo;

tudi Lenika veliko trpi, ti si v letih, kaj bodeš, čakal, oženi se, jda ne pride enkrat vse v tuje roke. Premisli si, pa gospoda vprašaj za svet, saj te oni imajo radi.“

Te materine besede so udarile Drečici nepričakovano na uho.

Ženiti se, na kaj takega pa še Drečica doslej mislil ni. In vendar je še sedaj menil: to bi še ne bilo tako neumno, toda koga vzeti?

Tuhtal in gruntal je tkalec, katero Adamovo rebro si bi izbral — niti so se mu trgale — pa ni prišel do sklepa.

Prišla je nedelja; Drečica se je še vedno zibal v negotovosti. Stal je tudi na ta Gospodov dan kot po navadi v zakristiji. Po bogve, ki se je pravi mežnar zabrental, je pač Drečica gospova župnika oblačil. Ravno je natezal in naravnaval ščipke na mašni srajci, pa mu je nekaj prišumelo mimo hrbta. Ozrl se je — pa tako se je zagledal, da je pozabil: gospod župnik rabijo za sv. mašo tudi plašč.

Župnik sami so ga vzdramili iz zamaknjenja. Drečica se je zopet zavedel, popraskal za ušesi in nadevaje plašč gospodu, si je mislil: basama, ta pa bi bila — zato pa še vedel nisem.

Ne zamerimo Drečici raztresenosti med službo božjo, saj je bila Zalnikova Cila, res čedna devojka. Stari Zalnik je bil precej imovit posestnik, ki je dal svojo Cilo v remšniško župnišče, da, se nekoliko bolj seznanji s kuhljo kot doma. In baš Cila je bila, ki je tisto nedeljo smuknila mimo Drečice.

Oko in sree tkalčevoy se je obesilo na Cilo in viselo celi teden na njej. Čudno, pa resnično, da človek v trenutku, ko se mu užge, plamen ljubezni z enim samim pogledom zapazi vse, kar ga vleče do druge osebe.

Tudi tkalec Drečica je že večkrat poprej videl Cilo, pa ravno taisto nedeljo je zapazil na njenem licu, na vsaki strani usten dve jamici, ki sta se vsikdar poglobili, kedar se je na Cilinem licu vzhajala dobra volja.

(Dalje prih.)

turni svet je ravno od delitve sem prišel še le v pravo veljavo.

Vsled nemške obstrukcije so deželne finance seveda zelo slabe. Toda ravno to je, kar daje nemški obstrukciji veliko moč in kar na drugi strani nagiba Čehe, ki iščejo potov in sredstev za spravo z Nemci. Tudi učitelji trpijo vsled teh razmer, vrhu tega morajo čakati na regulacijo plač, dokler ne bo deželne zbornice.

Vse kakor pri nas! Toda nekaj je pri Nemcih na Češkem drugače. Tam nimajo dr. Kukovca, ki bi roval proti eksistenčnem boju svojega lastnega naroda. Tudi učitelji, čeprav težko izhajajo v tesnih razmerah, vendar niti enega ni, ki bi vsled tega priskočil nasprotnemu taboru na pomoč. V tem oziru je pri nas drugače. Toda tudi to je vzrok za nadaljevanje obstrukcije. Naša deželna politika je vedno služila Nemcem, le pravico ponižnega mrmanja so slovenski poslanci reklamirali za se. Sedaj je drugače. Boj je javen in odločen. Cilji jasni in visoki. Posebno naša puhla liberalna inteligenca, ki je pol stoletja krivila svoj hrbet pred tujci, težko prenaša ta odločen boj. Na boje, na odpore ni vajena in njej se toži po smehljajočih obrazih nemške gospode. Zato silijo, da se obstrukcija opusti in da se poslanci vrnejo zopet v deželni zbor. A obstrukcija je tudi za to potrebna, da se izuri liberalna inteligenca v narodnih bojih. Na vse narodove sloje je treba paziti.

V finančnem odseku na Dunaju se kleše ob novi finančni postavi. Ko je bilo upati te dni, da iz narta postane postava, se je koj oglašil nemški narodni svet na Češkem. Iz novih davkov bodo namreč tudi dežele dobile precejšnje prispevke. S tem pa bi bila seveda nemška obstrukcija oslabiljena, kajti Čehi bi zopet manj potrebovali deželne zbornice za ureditev deželnih financ. Od naše liberalne inteligence si ne upamo seveda niti misliti, da bi gledala tako daleč naprej v bodočnost, zato tudi ne moremo zahtevati od nje razumevanja teh dogodkov na Češkem. A svoje čitatelje smo hoteli informirati, kako je na Češkem in kako je pri nas.

† Kardinal dr. Nagl.

Včeraj zjutraj ob eni uri je osirotela dunajska nadškofija, izgubila je svojega nadpastirja: večerni svet je zasnil kardinal-knezonaškov dr. Nagl. Veliki zvon cerkve sv. Stefana, ki zamolklo zadoni le takrat svojo turobno pesem, če umrje cesar, papež, ali dunajski nadškof, je naznanil Dunajčanom, naznanil dunajski nadškofiji, naznanil pa tudi vsem avstrijskim katoličanom, da je umrl njihov nadpastir, da je preminul upravitelj velike in važne dunajske nadškofije, da je na veke zatisnil svoje oči vodja avstrijskih katoličanov, kardinal dr. Nagl.

Pokojni se je narodil leta 1855 na Dunaju kot sin priprostih starišev. V duhovnika je bil posvečen leta 1878 in štiri leta pozneje je promoviral za doktorja bogoslovja. Pastiriral je najprvo kot kaplan na zavodu Anima v Rimu, potem je bil profesor na bogoslovskem zavodu pri sv. Hipolitu, nato špirtual na zavodu sv. Avguščina na Dunaju in slednjič rektor Anime v Rimu do leta 1902, ko je bil imenovan za tržaško-koprškega škofa v Trstu, kjer je ostal do leta 1909. Imenovanega leta je bil poklican na Dunaj kot nadškof koadjutor osivelega dunajskega kardinala-nadškofa dr. Grusche, z določilom, da postane njegov naslednik.

Ko je leta 1911 umrl kardinal-nadškof Grusche, mu je sledil nadškof dr. Nagl in koncem istega leta je bil imenovan kardinalom.

Ena glavnih zaslug rajnega cerkvenega kneza je, da je svetovni evharistični kongres lanskega leta na Dunaju tako sijajno vspel. Bil je duša celega tega kongresa in je s svojim neumornim delom največ pripomogel, da velja ravno dunajski svetovni evharistični kongres kot do sedaj največja in neprekosljava manifestacija katoličanov celega sveta.

Bil je pa tudi kot vodja avstrijskih katoličanov mož na pravem mestu. Še vsem je v dobrem sporinu, ko je meseca decembra lanskega leta povzdignil svoj glas v gosposki zbornici in odbil drzne napake na dragoceno katoliško versko svetinjo, na nerazdružljivost zakramenta sv. zakona. Cela javnost je občutila, da je govoril vodja avstrijskih katoličanov, ko je izpregovoril v pravem času in na pravem mestu svarilne besede zoper brezstidno gonjo združenege freizina. Po evharističnem kongresu je potoval v Rim, da prejme iz rok sv. očeta kardinalski klobuk.

Na povratku mu je postalo slabo in ko je došel na Dunaj, se mu je stanje tako poslabšalo, da je legel v postelj, iz katere ni več vstal. Umrl je vsled črevesnega raka. Na smrtni postelji sta ga še zadnji dan obiskala prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand in njegova soproga. Do zadnjega zdihljeja bolnika so bili navzoči pomožni škof dr. Pfluger, izpovednik, mati, sestra in nečakinja.

Dunajska nadškofija in avstrijski katoličani žalujejo ob krsti moža, ki je mnogo prerano, v sredi svojih velikih načrtov in organizacijskega dela legel v hladni grob. Naj mu bo zemlja lahka in ohranjen časten spomin.

Pogreb umrlega kardinala se vrši v petek, ob 4. uri popoldne.

Pustni korzo v Celju.

Celje, dne 4. febr.

Na letošnji pustni torek so oživili naši nemški someščani slovenskega pokolenja maškeradni pohod po mestnih ulicah, kakor je v navadi po južnih, posebno italijanskih mestih. Najbrž so hoteli naši someščani kopirati pustni korzo v Trstu, ki zavzema na pustno nedeljo in pustni torek dimenzije, da mu ni para v Avstriji. Nekaj podobnega so priredili torej tudi Celjani. Pa Celjani nimajo tistega okusa — kakor Lahi. Dočim predstavljajo tržaške maškeradne skupine zgodovinske in arhitektonične posebnosti, pa so predstavljali ti omejeni nemški Celjani slovenskega pokolenja samo svoje pogansko nizko kulturno mišljenje. O slikah, skupinah in prikazanjih ni vredno, da bi govoril, ker so prebanalnega, pregrdega značaja. Vredno je pa pripiti, da so bile skupine dobro izbrane, da karakterizujejo kulturni nivo celjskih odpadnikov. Ne smemo svetu zamolčati, da so se videli poleg običajnih znanih nelepkih predpustnih šal in neslanosti tudi nedopustne šale, tikajoče se cerkve. Sicer so imele le navidezen izzvalen značaj, a namena da niso imeli prireditelji, žaliti cerkve, bi se lahko morda glasil izgovor. Pripomniti pa je treba, da naše someščane mi prav dobro poznamo, da udarijo po cerkvi, kjer je le mogoče, in dalje vemo, da glasilo naših nemško mislečih Slovencev nikoli, prav nikoli nima lepe besede za katoličane, ampak čisto nasprotno, prav odkrito propagira brezverski protestantizem in indiferentni nihilizem.

Cel korzo se je priredil pod patronanco našega mestnega magistrata, v sprevedu smo videli mestne kapacitete in mestne uslužbence. Po drugih mestih pešajo vedno bolj take prireditve predpustnih neslanosti, Celje se jih pa oprijemlje, da tako dokumentira svojo nekulturnost, posledica in posebni znak narodnega uskoštva.

Da vam povem in ponovim resnico, prireditve bo nemara hotela na zunaj veljati za socialno-humanitarno zadevo. Kajti razni harlekini so s puščicami in nabiralniki nadlegovali ljudi po ulicah, po hišah, pri posameznikih — za mestne uboge. Vsiljuje se pa nam misel, da je ta prireditve res znamenje duševnega uboštva naših politično, gospodarsko obupanih someščanov, — naravni pojav propadajočega celjskega nemštva. Nemškutarstvo je v Celju dogospodarilo, razmere v mestu, na magistratu, na vseh koncih in krajih mestnega gospodarstva so take, da so že daleč naokoli znane. In zrušilo, ali vsaj odkrnilo bi se že bilo, če bi njegovega propada ne zadrževali naši slovenski celjski liberalci, vzor-narodnjaki, s svojo do ogabnosti znano neznačajno in tudi nezanesljivo politiko.

Prvi streli. Pričetek druge balkanske vojske. Boj za Odrin in Kataldžo.

V pondeljek, dne 3. t. m., ob 7. uri zvečer, je poteklo določeno premirje med balkanskimi državami in Turčijo. Šest tednov so trajala mirovna pogajanja v Londonu in šest velesil si je belilo glave, kako le še preprečiti zopetni izbruh sovražnosti na Balkanu. Toda vse je bilo zaman. Po prevratu v Carigradu je postala Turčija zopet oholejša in tudi velesile niso hotele pritiskati na novo vladq s tako silo, kakor so na Kiamila. Tako je prišlo, da morajo balkanske države še enkrat dati besedo topovom in puškam. Za svojo existenco v Evropi se boreči Turek noče še kloniti glave, skuša še enkrat s krvavo va banque igro rešiti kolikor mogoče veliko. Zato so balkanske države prisiljene, da z novimi zmagami porazijo nekulturni polumesec in pribore skozi stoletja zasuzjenemu Balkanu bodočnost svobode in napredka. Želimo, da bi tudi ta nova faza v balkanski vojski bila za bratske krščanske narode tako zmagoslavna, kot je bila prva. Slava bojevnikom za krst častni in svobodo zlato! Naj bi iz njihove krvi vsevetela krasna in lepa bodočnost!

Prvi streli v drugi vojski so že padli. Kmalu po končanem premirju — uro pozneje — so pričeli že Bolgari obstreljevati Odrin. Tozadevne vesti se pa glaše:

Sofija, dne 4. februarja: Včeraj ob 8. uri zvečer so začele združene srbske in bolgarske čete obstreljevati Odrin.

Carigrad, dne 4. februarja: Konzuli velesil v Odrinu so se obrnili na veleposlanike v Carigradu s prošnjo, da naj nakaže turška vlada konzulom take pozicije, kjer bodo varni pred krogliami bolgarskih in srbskih oblegovalnih topov, ali pa naj jim dovoli, da zapuste mesto.

Berolin, dne 4. februarja: „Lokalanzeiger“ javlja iz Sofije, da so v Mustafi paši snoči ob 9. uri slišali silno gromenje topov, kar je dokaz, da je bolgarsko-srbska oblegovalna armada že naskočila Odrin.

London, dne 4. februarja: „Daily M.“ javlja iz Carigrada, da so tudi v turških vladnih krogih prepričani, da se Odrin ne more več dolgo držati. Posadki pred vsem primanjkuje živil. Da odvrnejo glad, so jeli klati že vojaške konje.

Sofija, dne 4. februarja: Prvo obstreljevanje Odrina je trajalo od 8. ure 7 minut na

večer do ¼1. uro po polnoči. Danes ob 5. uri zjutraj se je zopet pričelo obstreljevanje, ki še traja. Obstreljavajo se utrdbe in tudi mesto; v raznih delih mesta je izbruhnil požar.

Pričeli so se baje že tudi boji pri Kataldži in na Galipoli.

Položaj pri Kataldži.

Iz Carigrada javljajo:

O stanju turške armade pri kataldžskih utrdbah prihajajo v Carigrad naravnost obupna poročila. — Častniki v Hademkju so se morali med seboj hudo streljati, kajti vedno prihajajo ranjenci v Carigrad. Vrh tega še pa pride 300 do 400 bolnih vojakov v Carigrad. Vojaki leže v svojih majhnih celicah in za vsakih 12 mož je odmerjeno na dan le poldrugo kilogram oglja.

Po padcu Kiamil paše ne dovažajo pred Kataldžo nič več živeža. Mahmud Šefket paša je namreč prejšnjega šefa intendance, svojega svaka, Izmajla Hakki bega, zopet imenoval za šefa intendance. Ta pa ni imel nič važnejšega opravka, kakor da je vse zalagatelje, ki so zoper njega pričali, takoj spodil, novi zalagatelji pa hočejo imeti takoj denar za zalaganje z živili. Ker pa vlada v turških državnih blagajnah suša, ne zalagajo več armade z živili in drugim.

Častniki se seveda pečajo s politiko. Pretežna večina častnikov nasprotuje mladoturškemu režimu, častniki mladoturškega komiteja pa prihajajo v Carigrad.

Komite namerava sedaj ustanoviti nekako milico za „obrambo domovine“, to se pravi, za osebno obrambo svojih strankinih velikašev. Abut paša in njegovi prijatelji, povsem privrženci ustreljenega Nazim paše, so gospodarji nad armado pri Kataldži. — Enver beg je bil te dni v Hademkju, toda prav hitro se je vrnil; očitno ni našel nobenega posla. Tudi v Galipolisu ni imel obstanke. Zdi se, da nima veliko privržencev med častniki. Novi mornariški minister se je v naglici podal v Dardanele, da tamkaj nekoliko potolaži vojno brodovje. S tako desorganizirano armado hočejo mladoturki sedaj — vojsko nadaljevati?

Novi turški mogotci so se sami sebe zadeli, ko so ustrelili Nazim pašo. Z Nazijem bi se še dalo kaj govoriti, sicer ni bil ženij, toda bil je pošten mož, ki je hotel le najboljšše. Če bi se šlo mladoturkom le za rešitev domovine, bi se bili morali najpoprej pridobiti armado, a to bi zamogel le Nazim paša.

Še neko drugo bedastočo je hotel napraviti sedaj turški ministrski svet; sklenil je, da se naj pokliče na vsa mesta poveljnikov samo privržence mladoturškega režima. Na izvršitev tega sklepa pod danimi razmerami sploh ni misliti, ker bi noben odstavljen poveljnik ne zapustil svojega mesta. V znamenju popolne anarhije in v naravnost obupnem stanju stopa turška armada v nove boje.

Nesrečna številka za Turke.

Številka 13 je bojda tudi za Turke „nesrečna.“ Tisti, ki imajo čas, da se s takimi stvarmi pečajo, pravijo, da je prišla turškemu Carigradu zadnja ura, kajti kakor je padel Carigrad leta 1453, katera letnica da, če se sešteje posamezne številke (1 in 4 in 5 in 3) številko 13, tako da isto številko tudi letnica balkanske vojne: 1912 (1 in 9 in 1 in 2).

Naše prireditve.

Št. IIj v Slov. goricah.

Veselica kmečkega bralnega društva v Slovenskem domu zadnje pustno nedeljo se je zopet izborna obnesla. Dvorana je bila natlačeno polna občinstva. Posebno smo opazili veliko vrlih jareninskih fantov, in nekaj, če tudi ne preveliko, Mariborčanov. Nekateri je gotovo zadržalo slabo vreme.

Poučni govor je imel predsednik graške „Zarje“, jurist Kodre. Oslikal je zgodovinsko ozadje igre „Naša kri“, razložil nekatere izraze v igri in opozoril tudi na lep nauk, ki ga daje igra.

Pred igro je še zapel naš pevski zbor prav mično pesem. Vse pa je že težko pričakovalo igro. Moramo reči, da so se na igro igralci jako resno pripravljali in da je igra sama precej težka. So v igri marsikatero psihološke pointe, za katere je treba vajenega in izučenega igralca. Pa dvomimo, da bi se bila na katerem naših kmečkih odrov do sedaj ta igra s tako fineso igrala kakor pri nas.

Med odmori so neumorno igrali tamburaši izobrazovalnega društva iz Studencev pri Mariboru.

Po igri se je vršila prav domača veselica pri gospodu Baumanu in gospodu Celcerju. V Baumanovi gostilni so vrlo tamburali tamburaši in so se govorile navdušene napitnice.

Raznoterosti.

Iz učiteljske službe. Na petrazredni mešani šoli pri Sv. Jakobu v Slov. goricah (tretji plačilni razred) je oddatimesto stalnega učitelja ali učiteljice. Prošnje do dne 25. t. m. — Na šestrazredni mešani šoli v Makolah (tretji plačilni razred) je oddati mesto stalnega učitelja. Prošnje do dne 25. t. m. na krajni šolski svet.

Viš. župne urade še enkrat nujno opozarjamo, da pregledajo svojo zalogo rudečih spovednih listov in v slučaju potrebe iste gotovo še vsaj do pondeljka zjutraj naročijo, da se skupno z drugimi tiskajo, dokler je še rudeča barva v stroju.

Darujte za Slov. Stražo!

† **Janez Dragasnik.** V Kostanjah na Koroškem je včeraj preminul ondodni župnik, velečastiti gospod Janez Dragasnik. Bil je v najboljših letih, star še le 39 let. Pogreb se vrši dne 6. februarja, ob 10. uri dopoldne. R. i. p.!

Osebna vest. Častiti gospod vojni kurat Hubert Rant je prišel za vojnega kurata iz Osjeka v Maribor, kjer je že poprej več let služboval.

Šarlatani. Pri vsaki priliki kričijo liberalci, da je obstrukcija v deželnem zboru kriva vseh nesreč, ki so prišle v zadnjem času na Spodnje Štajersko. Zlasti so liberalci že večkrat drznili, da trpe vsled obstrukcije naše ceste. V „Slovenskem Narodu“ od dne 4. t. m., se pa v dopisu iz Slov. Bistrice odkrito prizna, da hočejo s temi trditvami Nemci samo izkoristiti obstrukcijo proti našim poslancem ter da hočejo šikanirati slovenske župane. Če prav so tedaj liberalci uverjeni, da nemški in nemškutarški okrajni zastopi iz grdih političnih namenov nočejo izplačevati podpor za ceste, vendar bodo pri priliki zopet lopnili po naših poslancih, ker so šarlatani.

Nemški šovinizem v sekovski škofiji. „Straža“ je že večkrat ožigovala razmere, katere vladajo v sekovski škofiji. Da je opravičeno, dokazuje dejstvo, da se graškim Slovincem še vedno ne dovoli služba božja v njihovem materinem jeziku. Kar je pa še večje graje vredno, je to, da se v farni cerkvi v Lipnici, v kateri obiskuje službo božjo tudi precej Slovencev, iste na ta način izziva, da se je pri prenavljanju te cerkve na tabernakelj naslikal modriž ali playice. Res, razmere, ki vladajo v tej škofiji, kjer se Italijanom podeljujejo večje pravice, kot drugi narodnosti v deželi, so podobne azijskim.

Matica Slovenska. Odborova seja Slovenske Matice dne 28. januarja 1913. Gospod predsednik se spominja smrti ustanovnika Ivana Murnika. — Meseca marca bo 50 let od prvih priprav za ustanovitev Matice Slovenske. — Korekture zemljevida se razpošiljajo v obmejne kraje v revizijo. — Matica Slov. izkuša doseči zamenjavo publikacij s poljsko Akademijo znanosti in umetnosti v Krakovu. — Brzljavno je pozdravila svečanost Nemčičevo v Križevcih in Vukotinovičev v Zagrebu. — Iz poročila blagajnikovega je razvidno, da se proračun za leto 1912 ni prekoračil. — Matica Slovenska stopi v poštno-čekovni promet tudi za hrvaško-ogrski del države. — Poverjeniku, ki prijavi vsaj 20 članov, se dajo publikacije v dar, ako na to reflektira. — Rešijo se še druge gospodarske stvari. Tajnik poroča: članov je za 1911 dozdaj 3370. Tekom leta 1912 so pristopili štirje ustanovniki in štirje umrli.

Gospodarski tečaj priredi Zadružna zveza v Ljubljani, oddelek za Štajersko, v Mariboru v času od dne 11. do dne 15. februarja 1913 v Marijanišču v Veržeju. Vspored: V torek, dne 11. februarja: 1. Potreba gospodarske izobrazbe za ljudstvo, predava dr. Kovačič iz Maribora. 2. Umna sadjereja. Učitelj za sadjarstvo H. Humek. 3. Krmljenje in prebavljenje živine. Živinorejski instruktor Fr. Krištof. 4. Pomen zadružništva. Nadrevizor Vladimir Pušenjak. — V sredo, dne 12. februarja: 1. O svinjereji. Župnik T. Ročnik. 2. O sadjereji. Nadaljevanje. 3. Kmečke gospodarske organizacije. Vladimir Pušenjak. 4. O živinoreji. Fr. Krištof. — V četrtek, dne 13. februarja: 1. Kako se naj povzdigne blagostanje na deželi. Salezijanec Al. Kovačič. 2. Vzorni hlevi in svinjaki. Fr. Krištof. 3. O sadjereji. Nadaljevanje. 4. Živinorejske zadruge. Tomaž Rožnik. — V petek, dne 14. februarja: 1. Pomen posojilnic za kmečko ljudstvo. Vladimir Pušenjak. 2. O sadjereji. Nadaljevanje. 3. O mlekarstvu. Fr. Krištof. 4. O zdravstvu na deželi. — V soboto, dne 15. februarja: 1. Alkoholizem in narodno gospodarstvo. Dr. Kovačič. 2. Kmečko vprašanje. V. Pušenjak. Predavanja se začnejo vsak dan ob 9. uri zjutraj, opoldne je ena ura odmora, konec predavanj vsak dag ob 5. uri. Petek popoldne je v prvi vrsti namenjen ženstvu. Možje in mladeniči, žene in dekleta, udeležujejo se v prav obilnem številu tega gospodarskega tečaja.

Tobak proti koleri. V francoski „Gazette des hospitaux“ pravi profesor Wenck, da je najboljša preventivno sredstvo proti koleri tobak. To so že zdavnaj trdili strastni kadilci, toda nihče jim ni verjel. A kakor se sedaj vidi, so imeli prav. Profesor Wenck konstatira, da pri poslednji epidemiji v Hamburgu ni zbolel na koleri niti eden tobačnih delavcev, navzlic temu, da so nekateri od njih stanovali v hišah in delih mesta, v katerih je zahtevala kolera največ žrtev. Voda, ki so jo rabili v hamburških tobačnih tovarnah, je bila pravo temenišče kulture kolere. A vendar niso našli niti v eni smodki bacila kolere. Prof. Wenck je dognal, da tobakov dim umori najdalj v petih minutah vse mikrobe kolere, ki se nahajajo v slinah. Kakor se vidi, je tobak, čeprav veliko zlo, vendar le v gotovem oziru koristen.

Darovi za obmejne vojake. V političnem okraju Celje so se nabrali za naše vojake ob meji in za vojno mornarico sledeči zneski: od občine okolica Celje 131 K 11 h, Gotovlje 24 K, Vojnik 126 K 60 h, Žalec 48 K 60 h, Teharje 42 K 50 h, Braslovce 30 K, trg Šmarje 8 K 90 h, Ponikva 37 K 10 h, Zusem 14 K 20 h, Dol 44 K 20 h, Sv. Krištof 25 K 54 h, Trbovlje 186 K 70 h, Laški trg 103 K 58 h; vsega skupaj torej 823 K 3 h. Hvala vsem, ki so se spominjali naših vrlih obmejnih vojakov.

Tako je prav. Angleški parlament je soglasno sklenil postaviti proti trgovini z dekleti. V zabranitev te umazane in človeka nevredne in pod živaljo poni-

ževalne špekulacije so upeljali zakonito kazen s palicami. Nismo za barbarske kazni, toda kupčija s človeškim mesom je nekaj barbarskega in zasluži pošteno tudi ta način kazni. Angleško ljudstvo si obeta od te vrste kazni najboljših vspehov. Kaj pa pri nas v Avstriji, kjer po židih te vrste kupčija tudi še bujno cvete?

Promet avstrijskih poštinih in brzljavnih uradov. Leta 1911 so prevozili poštni vozovi 57,219.205 kilometrov. Pisem je razposlala pošta 1.908.955.360, nad 100.000.000 več nego leta 1910. Po poštinih nakaznicah se je odposlala 1.810.855.550 K, bd tega pa 284.475.846 K izven Avstrije. Skupno število časnikov, ki so jih po pošti dobili naročniki v Avstriji, znaša 308.781.990 izvodov (leta 1910 285.933.700). Nedostavljenih je ostalo 1.063.617 pošiljatev. Izdalo se je 1.614.371.421 poštinih vrednot v vrednosti 1.37.835.294 kron. Dolžina brzljavnih žic znaša 237.847 kilometrov. Brzljavk se je oddalo 22.968.225, za 2.000.000 več nego leta 1910. Telefonske žice so dolge 425.471 kilometrov; pogovorov na telefonu je bilo v letu 1911 236.902.665. Dohodkov je imela pošta 179.909.538 K, izdatkov je 184.033.670 K. Čisti dohodek znaša okrog 6.000.000 K.

Štajersko.

Maribor. Obitelj gospoda profesorja dr. Arnejca je zadel hud udarec. Po kratki bolezní mu je umrla mala hčerkica Cvetana. Naše iskreno sožalje.

Kamnica. V nedeljo, dne 9. februarja, popoldne ob pol 4. uri, se vrši v Rošpahu pri gospodu Kristoviču shod za viničarje in kmečke delavce.

Ptuj. Na tukajšnji gimnaziji se bodo vršili izpiti za privatiste za prvo polletje dne 8. in dne 9. februarja.

St. Ilj v Slov. goricah. Take zime, kot je letošnja, že dolgo ne pomnimo. Brez snega, brez voznje. Vso zimsko delo zaostaja. Saj se v hribih ne da z živino nikamor peljati. Gnoja ne moremo spravljati proč, ne drv k hiši. V strmih gozdih se sploh ne more podirati. Bi bilo res treba, da bi samo kolone napravljali in vino pretakali, ko ne bi bilo tako čudno kislo.

Ljutomer. Podporno društvo Franc Jožefove šole v Ljutomeru si šteje v prijetno dolžnost, izrekači velerodnemu gospodu dr. J. Babniku, c. kr. ministrjalnemu svetniku itd. na Dunaju, najiskrenejšo zahvalo na poslanem daru 20 K. Bog plačaj!

Sv. Barbara v Halozah. Na gostiji vrlega mladega para Jakoba Hvaleca in Marije Majcenovič se je nabralo za „Slovensko Stražo“ 11 K. Da bi temu prvemu kamenu iz Haloz sledili še drugi in da bi bila mlada poročena srečna in blagoslovljena, to oboje želi prijatelj našega lista. Na mnoga leta!

Zreče. Tu sta bila poročena: gospod Wuth Iv. iz Konjic z gospodično Miciko Kračun. Vse dobro!

Tepanje. (Grd madež.) V naši popolnoma slovenski vasi si je drznil napraviti tukajšnji trgovec in gostilničar Kruljčec popolnoma nemški napis. Kruljčev trgovinca dičijo besede: „Gemischt-Waren-Handlung.“ Nad to nezaslišno drznostjo se vse zgraža. A upamo, da ta madež kmalu izgine, kajti prebivalstva se je lotila silna nevolja. Gospod Kruljčec, pamet!

Sv. Jurij ob Taboru. Pri nas se vstrajno vzdržuje vest, da bo baje v najkrajšem času imenovan naš nadučitelj gospod Rosenstein za šolskega nadzornika. S tem bi bila naša in njegova srčna želja izpolnjena.

Trbovlje. Zadnjič sem bral v „Straži“ kake pravice imajo socialni demokrati v naši občini. Da ga ni bilo, ki bi jim zabranil pohod na pokopališče, in njihov govore. Kde naj bi jim bil to zabranil, menda naš liberalni občinski zastop? Dolžnost njegova bi bila. A občinske volitve se bližajo in zato je pred 14 dnevi „Zarja“ opozarjala liberalce na zopetni kompromis. Zato pa imajo socialdemokrati proste roke. Roka roko umiva.

Laško. (Cerkveni tat.) V tukajšnjem okraju se klati neki Andrej Drevnešek, ki je še le pred kratkim prišel iz zapora. Že v nekaterih cerkvah je poskusil svojo srečo, da bi pokradel cerkveno zlato in srebrno posodo ter milodare iz nabiralnikov, a dose-daj se mu je posrečilo to le enkrat in sicer se je vti-hodil v župno cerkev sv. Jurija, občina sv. Krištof. Tukaj je s krampom razbil nabiralnik za milodare, ga izpraznil ter odnesel kakih 15 K. Iz drugega nabiralnika pa, v katerega se je pobiralo po cerkvi, je odnesel 4 K. Orožništvo zasleduje z vso vne-mo tega nevarnega cerkvenega tatu.

Gornji Duplek. (Velik tepež pri godovanju.) V soboto zvečer je obhajala v Žatečki vasi, občina G. Duplek, posestnica Ornik god. Po stari navadi je pa prišel tudi godec s harmoniko in z več fanti iz okolice. Ker so dobili mnogo piti, jih je alkohol sčasoma omamil in kmalu je nastal prepir in tepež, pri katerem so se brata Andrej in Rudolf Mulec, dalje Ciril Zavernik in Jurij Ornik, vsi iz Žatečke vasi, med seboj z noži in plankami obdelavali. Vsi so zadobili več ali manj ran na glavi, rokah, nogah, kakor tudi na hrbtu. Brata Mulec sta takoj še po noči šla sama v mariborsko bolnišnico, med tem ko je Zavernik obležal in so ga morali drugi dan odpeljati na vozu v mariborsko bolnišnico, kjer si sedaj hladijo svojo tako vročo kri.

Brežice. V nedeljo, dne 26. januarja je imelo tukajšnje katoliško slovensko izobraževalno društvo svoj peti redni občni zbor. Častiti gospod pater Sal-

Vodošek je poljudno predaval o življenju Amerikan-cev in o raznih dobrih in slabih vtisih, ki jih je nabral med njimi. Poročilo odbornikov nam izkazuje lep napredek našega društva, ki je za izobrazbo našega kmečkega ljudstva zelo velikega pomena. Želeti bi le bilo, da bi se naši ljudje pač dosti bolj zanimali za to prekoristno društvo. Zato pa je dolžnost vsakega, da po svojih močeh sodeluje pri društvu in mu pridobiva vedno več zvestih članov; knjižnica je že zelo bogata, zato le pridno segajte bo lepem berilu, ki ga vam nudi.

Zakot pri Brežicah. Meseca decembra 1912 so se vršile pri nas občinske volitve. A stari možje odborniki so še le do sedaj zgotovili račune, kar je pa bila menda težka reč, in v sredo, dne 29. januarja t. l., je bil izvoljen za župana vrli naročnik „Straže“ in gostilničar na kolodvoru, gospod Franc Zorko. Občani pričakujemo od novega odbora in občinskega predstojništva odkritega in za občino koristnega delovanja. Zlasti naj bi se poskrbelo, da bi se občinski tajnik, ki živi od nas, malo drugače obnašal napram nam in vsakemu brez obotavljanja tudi takoj postregel, ker mi ga plačamo za to, da vestno vrši svojo dolžnost. Torej na delo!

Petrovče. Napovedani občni zbor našega društva „Gospodar“ dne 26. januarja je bil preložen zaradi nekega pogreba v tistem času. Sedaj se vrši pa ta redni XII. občni zbor v nedeljo, dne 9. svečana, popoldne ob 4. uri, v dvorani stare šole. Med navadnimi točkami vsporeda je zanimivo gospodarsko predavanje in nazadnje šaljiva prodaja gospodarskih dobitkov. Vspored kratkočasi pevski zbor. Pridite v obilnem številu!

Gospodinjska šola v Marija Trost pri Gradcu.

V naslednjem priobčujemo članek o gospodinjski šoli v Marija Trost pri Gradcu, ki ga nam je poslal prijatelj našega lista. Namenjen je v prvi vrsti onim, ki hočejo svoje hčerke poslati v nemško gospodinjsko šolo, kajti med nemškimi je ona v Marija Trost najbolj priporočljiva.

Dandanes, ko se vsak stan izobrazuje in skuša v izobrazbi doseči višjo stopnjo, se je začutila potreba izobrazbe tudi med kmečkimi gospodinjami in kmečkimi dekleti. Ljudska šola sama ne zadostuje že več potrebam dobre gospodinje. Zategadelj so se v zadnjem času na več krajih ustanovile šole, katere imajo izključno namen, podati kmečkimi dekletom, oziroma kmečkimi gospodinjam, praktičen in teoretičen pouk v ženskih panogah kmetijstva. Marsikateri oče, oziroma marsikatera mati, se vpraša, ali bi v tem, ali onem zavodu njuna hčerka ostala versko kakor tudi npravno neomadeževana in ali bi se spoštovala njena narodnost. Naši stariši pošiljajo mnogokrat še svoje hčere v Grabnehof na Zgornjem Štajerskem, a ne pomislijo pa, da je v tej šoli verski življenj v nevarnosti, ker je učiteljsko osebje protestantsko. In zato pa hočem našim očetom in materam nekoliko pokazati, da imajo bližje, kakor je Grabnerhof, šolo, ki ustreza vsem namenom dobre gospodinje in katere stoji pod strogim varstvom njenega ustanovitelja in vzdrževalca, velečastitega gospoda graškega kanonika dr. Josipa Neubauerja.

Šola je v kraju, kamor tudi radi zahajajo naši vrli Slovenci na božjo pot, namreč v Marija Trost pri Gradcu. Tukaj se vrši letno več tečajev, štiri mesece trajajočih. V naslednjem vam hočem v kratkem podati sliko, kaj in koliko da se lahko dekleta v tako kratkem času naučijo. Zadnji tečaj, kateri se je pričel v začetku meseca oktobra, se je končal dne 28. januarja t. l., ter se je ta dan predpoldne vršila javna skušnja, pri kateri so bile zastopane sledeče korporacije: deželni odbor štajerski po deželno-kulturnem referentu grofu Franc Attems, c. kr. namestnika štajerska po namestniškem svetniku dr. Neubauerju, kmetijska zadruga štajerska in Zveza gospodarskih združenj po ravnatelju deželne kmetijske šole v Grottenhofu Göhlertu in deželnemu nadsvetniku Delago, okrajni zastop graški po gospodu Rich. pl. Regnerju, kmetijska podružnica in druge korporacije ter več kmetov in gospodinj. Predmeti, iz katerih se je vršila skušnja, so sledeči: veronauk — ravnatelj dr. Neubauer; predmeti iz kuhanja, pečenja, kuhinjskih del in racionelnega gospodinjstva — učiteljica Marija Braneger, absolventka kuharske šole na Dunaju, ki je nastavljena pri c. kr. kmetijski družbi zgornje-avstrijski, živinoreja, svinjereja in perutnistvo — učitelj pl. Naredi, zdravilstvo — dr. R. Kottbeck, živinozdravilstvo — živinozdravnik dr. Reidl, šivanje oblek in perila ter krpanje — šolska sestra Asumpta Klimscha, mlekarstvo in mlekarška dela, pranje in likanje, dela v hlevu, pospravljanje in snajenje po sobah — voditeljica Augusta Fock, rodom Čehinja, koja je po večletni praksi položila izkušnjo na c. kr. visoki šoli za poljedelstvo na Dunaju. Dekleta so v vseh predmetih izvrstno odgovarjala tako, da je grof Attems ob koncu izrekel nad tem svoje začudenje. Ob koncu se je gospod kanonik in imenu šole zahvalil učiteljskemu osebju, kakor tudi učenkam, ter po daljšem nagovoru zaključil skušnjo, kakor tudi peti gospodinjski tečaj. Naznanil je, da se šest letni meseci februarja ter se naj prošnje za sprejem vlagajo pri vodstvu gospodinjske šole v Marija Trost pri Gradcu.

Irma in Ivan Arnejc naznanjata potrtega sica vsem prijateljtem, da je Bog poklical nju srčno hčerkico

Cvetano

med svoje angeljčke v nebesih.

Pogreb jutri v četrtek ob pol 5. uri na mestnem pokopališču.

Maribor, 5. februarja 1913.

A. Vihar & N. Novak

Koroška ceste 53 Maribor Hengasse 2 in 4

se priporočata v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih mizarskih del, kakor: za stavbe hiš, pohištvo za stanovanja, šole, cerkve, prodajalne in pisarne; izdelujeta portale in prevzameta vsakovrstna popravila. — Strogo solidna, najcenejša in hitra postrežba.

Velika narodna trgovina Karol Vanič, Celje Narodni dom

priporoča bogato zalogo **manufakturnega in modnega blaga**, posebno krasne novosti za **spomladne obleke**

po zelo znižani ceni!

Ostanki pod lastno ceno.

Gostilna,

dobro idoča, s trgovino vred na najpomembnejšem kraju v najbližji okolici mesta Celje, z vso gospodarsko opravilo, hlevi, konji, vozovi, travniki itd. se tako proda zelo poceni, vse skupaj za 32.000 kron. Kje, pove upravništvo tega lista. 15

XXXXXXXXXXXX

Enega dijaka

srejme na stanovanje in celo hrano Franc Žebot, Anga-se 10 v Mariboru.

Važno za ženine in neveste!

Zaradi prezidave moram izprazniti prostore, prodam torej **vsa pohištva nizko pod lastno ceno**, kot elegantna pohištva za **spalne sobe in obednice**, elegantne **pisalne mize** itd. od najpreprostejše do najfinejše izpeljave. **Neverjetno poceni!**

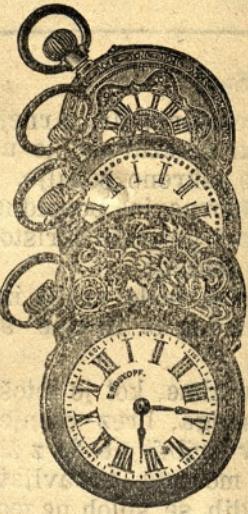
Josip Kolarič, mizarski mojster v Mariboru, Franc Jožefova cesta št. 9.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno.

(Jamstvo 3 leta.)

Srebrne ure	K 6-50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	9-50
Pristne tula ure dvojno pokrovo	13-—
Ploščnate ure iz kovine	6-—
Amerikanske zlate double-ure	10-—
Goldin Roskopf ure	4-—
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idoče	K 5-—
14 karatne zlate ženske ure	19-—
14 karatne zlate ure za gospode	40-—
Srebrni panceri-verižice	2-—
14 karatne zlate verižice	20-—
14 karatni zlati prstani	4-—
Viseče stenske ure na nihala	10-80
Kuhinjske ure	2-40
Budilke	3-—
Budilke z dvojnimi zvoncem	3-—

A. Kiffman, Maribor št. 49

Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah in trgovinah list „Straža“.

Biser

med vsemi žitnimi kavami je **Franckova Peri-rž**.

Vsak požirek iz škodelice prouje premoč in fine kokovosti.

K vsaki

žitni kavi pa je, da se doseže v resnici poln okus in lepa, okusna barva, treba pridejati malo porcije pravega zagrebškega: **Franckovega** pridatka za kavo. Obe vrsti se dobiva v vsaki specerijski trgovini.

Liniment mazilo,

najboljše sredstvo, če si hočeš odstraniti počenje nog. Cena 3 krone (tudi v znamkah). — Pošilja franko.

Mestna lekarna pri c. kr. „Orlu“ v Mariboru Glavni trg tik rotovža.

181

TISKARNA SV. CIRILA

Koroška cesta 5 MARIBOR

lastna hiša

ima najboljše stroje, črkostavne stroje z lastnim električnim obratom, najnovejše črke in moderne obrobke ter se priporoča, da napravi vse v nje stroko spadajoče reči kakor:

časnike, knjige, brošure, računske sklepe, zadružna in društvena pravila, nadalje za posojilniške, občinske, šolske, župnijske in druge urade uradne zavitke z natisom in glave pri pismih, kakor tudi za obrtnike in trgovce, krčmarje, društva in zasebnike: pisma, ovitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, jedilnike, vabila, plesne rede, vsprejemnice, zaročna naznanila in pisma, vizitnice in napisnice, plakate in naznanilne cedulje itd.

Diplome za častne občane in ude društev v primerni velikosti in olepšavi. Parte in žalostinke v najlepši opravi.

Vsa naročila se najhitreje in ceno izvršujejo.

Prodajalnica tiskarne sv. Cirila

priporoča svojo bogato zalogo vseh tiskovin potrebnih za župne, šolske in občinske urade, za posojilnice, odvetnike, notarje, društva in zasebnike. Priporoča tudi pisalne potrebnice, kakor, črnilo, peresa, svinčniki, radirke, ravnila, tintnike itd. Raznovrstni papir, kancelijski, pisemski v zavitkih, kasetah, papir za sekirice (notni papir). — Trgovske knjige v raznih velikostih. Spominske knjige (Poesie). Knjige za slike (Photographie-Album) itd. — Istotako se priporočajo raznovrstni molitveniki kakor:

Venec pobožnih molitev in sv. pesmi, Sveto opravilo, Malo sv. opravilo, Hodi za Kristusom, Hoja za Marijo, Marija žalostna mati, Družbine ali Dekliške bukvice, Ključek nebeški, Prijatelj otroški, Večna molitev na čast presv. R. Telesu, Šmarnice jeruzalemskega romarja, Ordo providendi, Premišljevanje o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa, Duhovni vrtec ali molitvenik za katol. mladež, Marija, mati dobrega sveta, Vrtec sv. devilstva itd. — V zalogi ima tudi raznovrstne druge knjige n. pr.: Katekizem o zakonu, Katoliška liturgika, Pobožni ministrant, Občna metafizika, Razlaga velikega katekizma, A. M. Slomseka zbrani spisi, Obrednik za organiste, mali ročni Officium defunctorum, Sv. birma, Marijino življenje in druge. — Dobe se tudi križi, stenski, nikljasti leseni razne velikosti in cene. — Svetinjice iz aluminija, Srca Jez. in Mar., Naše ljube Gospé, Čistega Spočetja. Posebno se priporočajo svetinjice, ki se lahko nosijo namesto raznih škapulirjev, kakor tudi za Marijine družbe. Rožni venci, leseni in koščeni, kokus, biserni in srebrni po raznih cenah; tudi križci za rožne vence.